

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Pohjois-Pohjanmaan CAP27- valmistelu

EU:n tulevan maatalous- ja maaseutupolitiikan tavoitteina on

1. varmistaa maataloustuottajille kohtuulliset tulot
2. parantaa tuottavuutta ja kilpailukykyä
3. muuttaa elintarvikeketjun voimasuhteita
4. tukea ilmastotoimia
5. suojella ympäristöä
6. säilyttää maisemat ja biodiversiteetti
7. tukea sukupolvenvaihdoksia
8. säilyttää maaseutualueet elinvoimaisina
9. varmistaa elintarvikkeiden laatu ja täyttää terveysvaatimukset

+ läpileikkaavasti: **edistää osaamista, innovaatioita ja digitalisointia**

Luonnos CAP-suunnitelman rahoituspainotuksista

LUONNOS					
CAP-suunnitelman 2023-2027 rahoituspainotukset, milj. euroa	EU	Osarahoitteinen yhteensä	Kokonaan kansallinen	YHTEENSÄ	milj.euroa/ vuosi
Maataloustukirahasto					
Suorat tuet	2 613	-	-	2 613	523
- perustulotuki (osuus alla olevien jälkeen)	1 696	-	-	1 696	339
- tuotantoon sidotut tuet (19,6 %)	512	-	-	512	102
- nuoret viljelijät (2,5 %)	65	-	-	65	13
- tuottajaorganisaatiot (0,5 %)	13	-	-	13	3
- ekojärjestelmä (jos 12,5 %)	327	-	-	327	65
Kansalliset tuet	-	-	1 751	1 751	350
Maaseuturahasto (osarahoitus 43 %)					
Pinta-ala- ja eläintuet	1 158	2 693	1 609	4 302	860
- luonnonhaittakorvaukset	398	925	1 609	2 533	507
- ympäristökorvaukset (sis. ei-tuot. inv.)	436	1 014	-	1 014	203
- luonnonmukainen tuotanto	163	379	-	379	76
- eläinten hyvinvointikorvaukset	162	376	-	376	75
Rakennetuet	220	512	-	512	102
- aloitustuet	23	53	-	53	11
- maatalouden investoinnit	198	459	-	459	92
Yritysrahoitus ja palveluiden kehittäminen	215	500	-	500	100
- palveluiden kehittäminen	17	40	-	40	8
- yritysrahoitus	104	242	-	242	48
- Leader-toiminta	94	219	-	219	44
Osaaminen, innovaatiot ja digitalisaatio	127	296	-	296	59
- neuvonta	15	34	-	34	7
- koulutus ja tiedonvälitys	30	70	-	70	14
- innovaatiot ja yhteistyö	60	139	-	139	28
- laajakaistainvestoinnit	23	53	-	53	11
Tekninen apu	37	86	-	86	17
Maaseuturahasto yhteensä	1 757	4 087	1 609	5 696	1 139
YHTEENSÄ	4 370	4 087	3 360	10 060	2 012

Alustava arvio rahoituksesta 2023-2027

	Koko ohjelmanrahoitus(EU+Valtio) M€	Arvio POP rahoitustarve M€
Rakennetuet yht	512	96
Aloitustuet	53	10
Maatalouden investoinnit	459	86
Yritysrahoitus ja palveluiden kehittäminen yht.	282	31
Palveluiden kehittäminen	40	4,4
Yritysrahoitus	242	26,6
Osaaminen, innovaatiot ja digitalisaatio yht.	262	28,8
Koulutus ja tiedonvälitys	70	7,7
Innovaatiot ja yhteistyö	139	15,3
laajakaistainvestoinnit	53	5,8
Yhteensä	1056	155,8

Pohjois-Pohjanmaan CAP27-valmisteluprosessi

- Työpajat 2020: 4 työpajaa, joissa yht. noin 80 osallistujaa
- Maaseutuforum-verkoston tapaamiset 2021:
 - 1. tapaaminen 85 osallistujaa, 2. tapaaminen 45 osallistujaa
- Vuorovaikutteinen kysely Viima-alustalla 2021: 89 osallistujaa
- Työpajat 2021: 3 työpajaa, joissa yht. 63 osallistujaa
- Fokusryhmä: 3 kokoontumista
- Maatalouden asiakasraati
- Maakunnan yhteistyöryhmän sekä sihteeristön ja maaseutujaoston kokouksissa toistuvasti esillä
- Suunnitelman lähetys MMM kesäkuun lopussa

Alueellisen CAP-suunnitelman runko

- Alueen kuvaus ja nykytilan analyysi
- Alueen maaseudun kehittämisen päämäärät, tavoitteet ja keinot
- Rahoitustarve
- Yhteensovitus ja työnjako
- Kuvaus alueellisesta yhteensovituksesta
- Läpileikkaavien teemojen toimeenpano

Rahoituskauden 2023-2027 päämäärä:
Pohjois-Pohjanmaan maaseutu menestyy alueidensa vahvuuksiin nojaten, sekä yhteistyössä rohkeasti ja kestävästi uutta kehittäen.

Painopisteet:

Aktiivinen maatalous ja ruuantuotanto

Ympäristö- ja ilmastoviisas maatalous ja maaseutu

Uudistuva, monipuolinen maaseutu

Läpileikkaavat teemat:

Elinkeinolähtöisyys

Vaikuttavuus

Ympäristömyönteisyys

Tavoitteet:

Kannattavasti kasvava maatalous ja elintarvikejalostus

Ympäristömyönteinen maaseutu

Vetovoimainen ja kilpailukyinen maaseutu

Pohjois-Pohjanmaan maaseutu menestyy alueidensa vahvuuksiin nojaten, sekä yhteistyössä rohkeasti ja kestävästi uutta kehittäen.

- Monipuolinen yritystoiminta kasvaa ja kehittyy vahvistaen maaseudun elinvoimaa.
- Maaseutumme tunnetaan vetovoimaisena yritysten toimintaympäristönä ja onnellisten ihmisten asuinpaikkana.
- Ratkaisemme ilmastomuutoksen tuomia haasteita vahvalla osaamisella ja yhteistyöllä.

Kuva: ©maaseutuverkosto

Kuva: ©maaseutuverkosto, Heli Sorjonen

Kuva: ©maaseutuverkosto, Contum O

Kuva: ©maaseutuverkosto, Contum O

Kannattavasti kasvava maatalous ja elintarvikejalostus

- Maatalous kehittyi kannattavasti kasvattamalla sen vahvoja osa-alueita, ja lisäämällä monipuolisuutta markkinakysyntään pohjautuen.
- Lisäämme elintarvikejalostusta ja tuotamme kuluttajakysyntään vastaavia tuotteita.
- Elintarvikkeiden tuotantoketjun toimijat kehittävät vahvoja kumppanuuksia ja uusia liiketoimintamalleja.

Kuva: ©maaseutuverkosto, Martina Motzbäuchel

Kuva: ©maaseutuverkosto, Martina Motzbäuchel

Kuva: ©maaseutuverkosto, Yrjö Tuunanen

Kuva: ©maaseutuverkosto, Martina Motzbäuchel

Kuva: ©maaseutuverkosto, Contum O

Kuva: ©maaseutuverkosto, Heli Sorjonen

Ympäristömyönteinen maaseutu

- Ilmastomuutoksen hillitseminen sisältyy vahvasti tekemiseemme.
- Uudet ympäristömyönteiset ratkaisut tukevat vesien suojelua ja luonnon monimuotoisuutta.
- Teemme sektorirajat ylittävää yhteistyötä ja ilmastoviisaita toimia, jotka perustuvat uusimpaan tietoon.

Kuva: ©maaseutuverkosto, Martina Motzbäuchel

Kuva: ©maaseutuverkosto, Jyrki Vesa

Kuva: ©maaseutuverkosto

Vetovoimainen ja kilpailukykyinen maaseutu

- Alueiden vetovoimatekijät houkuttelevat asumaan maaseudulla - yrittäminen sekä työskentely maaseutupaikkakunnilla on houkutteleva vaihtoehto myös nuorille, paluumuuttajille ja etätyöläisille.
- Innovatiiviset palvelut ja niiden entistä parempi saavutettavuus mahdollistaa hyvän elämän maaseutualueiden asukkaille.
- Monipuolistuvalla maaseudulla kehittyy kannattavaa liiketoimintaa.

Kuva: ©maaseutuverkosto, Lietso Oy

Kuva: ©maaseutuverkosto, Jyrki Vesa

Kuva: ©maaseutuverkosto, Jyrki Vesa

Kuva: ©maaseutuverkosto, Jyrki Vesa

Kuva: ©maaseutuverkosto, Heli Sorjonen

Kuva: ©maaseutuverkosto, Contum O

Alustavia CAP tilojen/yritysten rahoitusmahdollisuuksia

- Maatalouden aloitustuet
- Maatalousinvestoinnit
- Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen investoinnit
- Mikro ja pienyritysten ja monialaisten maatilojen investoinnit
- Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit
- Yritystoiminnan käynnistäminen maaseudulla
- Maaseudun innovaatioryhmät eli EIP -ryhmät (alueelliset, valtakunnalliset tai kansainväliset)
- Yritysryhmähankkeet ja viljelijäryhmähankkeet

Alustavia CAP hankkeiden rahoitusmahdollisuuksia

- Yhteistyöhankkeet
 - ***Yhteistyötoimet maatilojen kilpailukyvyyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen*** (parannetaan markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä, mm. kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin)
 - ***Yhteistyötoimet laatu järjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi*** (parannetaan viljelijöiden asemaa arvoketjussa)
 - ***Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävä hoitoon*** (edistetään kestävä kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa)
 - ***Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen*** (edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestävä energian tuotantoa)
 - ***Yhteistyötoimenpiteet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi*** (houkutellaan alalle nuoria viljelijöitä ja helpotetaan yritystoiminnan kehittämistä maaseutualueilla)
 - ***Yhteistyötoimet sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi*** (edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten välistä tasa-arvoa, sosiaalista osallisuutta maaseutualueilla, sisältää biotalouden ja kestävä metsätalouden)
- Koulutus- ja tiedonvälityshankkeet

Alustavia CAP hankkeiden rahoitusmahdollisuuksia

- ***Yleishyödylliset investoinnit***
 - ***Laajakaistainvestoinnit***
 - ***yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen*** (edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa)
 - ***yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon*** (edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa)
 - ***yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi*** (edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia)
 - ***yleishyödylliset investoinnit maaseudun toimintaympäristön kehittämiseksi*** (edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten välistä tasa-arvoa, sosiaalista osallisuutta maaseutualueilla, sisältää biotalouden ja kestävään metsätalouden)
 - **Esimerkkejä:** kaikki palvelujen kehittämisinvestoinnit, reitistöinvestoinnit, vesihuoltoinvestoinnit, monipalvelukeskukset, älykkäät kylät, matkailua palvelevat investoinnit, turvallisuutta ja saavutettavuutta lisäävät investoinnit.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Kiitos!

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Tiina Suutari